

Dette dokument udgør referat fra Gudenåkomitémøde d. 29. november 2024

Praktisk information om mødet:

Mødested: Arena Randers, Fyensgade 1, 8900 Randers. Mødelokale ”Gemakket”

Parkering: [Link til parkeringsmuligheder v. Arena Randers](#) (de fleste gratis).

Ladestandere: 3 stk. v. Arena Randers (22kW Type 2)

Forplejning: Fuld mødeforplejning.

Dagen 29. november 2024 i oversigt:

09.00 – 11.15 Gudenåkomitémøde (denne dagsorden).

11.15 – 11.30 Pause

11.30 – 12.15 Møde i VOS Randers Fjord (separat dagsorden)

12.15 – 13.00 Frokost m. landbrugets organisationer

13.00 – 14.30 Dialogmøde ml VOS og Landbruget (separat dagsorden)

Kontaktinformationer til Gudenåkomitéens Sekretariat:

Morten Horsfeldt Jespersen: Sekretariatschef - Gudenåkomitéens Sekretariat

Direkte telefonnummer: 89 70 15 20 / 20 51 75 50. e-mailadresse: mhj@silkeborg.dk

Sabina Rohde: Projektleder - Gudenåkomitéens Sekretariat

Direkte telefonnummer: 24 98 57 38. e-mailadresse: sabina.rohde@silkeborg.dk

Majbritt Kjeldahl Lassen: Koordinator - Gudenåkomitéens Sekretariat

Direkte telefonnummer: 51 44 49 43. e-mailadresse: makla@silkeborg.dk

Besøgsadresse og hjemmeside: Gudenåkomitéens Sekretariat, Søvej 3, 8600 Silkeborg.
www.gudenaakomiteen.dk

Deltageroversigt

Politisk deltagelse

Karen Lagoni (Næstformand)
Søren Gade
Steffen Drejer
Rune Kristensen (Formand)
Jens Szabo
Lisbeth Thorfing
Jeppe Mouritsen
Aleksander Myrhøj

Repræsentorer

Randers Kommune
Favrskov Kommune
Viborg Kommune
Silkeborg Kommune
Skanderborg Kommune
Horsens Kommune
Hedensted Kommune
Norddjurs Kommune

Teknisk deltagelse

Michael Damm
Daniel Lindvig
Birthe Jordt
Morten H. Jespersen (Sekretariatsleder)
Bent Hodde Mortensen
Nick Raaholdt Sørensen
Bjarke H. Jensen
Søren Kepp Knudsen
Hanne Stadsgaard Jensen
Gunhild Øeby Nielsen
Sabina Rohde (projektleder - Gudenåplanen)
Majbritt Kjeldahl Lassen (koordinator)

Repræsentorer

Randers Kommune
Viborg Kommune
Favrskov Kommune
Silkeborg Kommune
Skanderborg Kommune
Horsens Kommune
Hedensted Kommune
Norddjurs Kommune
VOS Sekretariatet
GudenåSamarbejdets Sekretariat
Gudenåkomitéens Sekretariat
Gudenåkomitéens Sekretariat

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden og introduktion til området (09.00 – 09.10)

/v. Rune Kristensen og Karen Lagoni

Punkter vedr. klimatilpasning, natur og miljø og GudenåPlanen

2. Orientering om Gudenåplanen samt evaluering af komitéens konference om Gudenåplanen 6. september 2024 (09.10 – 10.00)

/v. Morten H. Jespersen og Sabina Rohde

3. Godkendelse af komitéens orientering om fremdriften af Gudenåkomitéens arbejde til Borgmestrene i Gudenåkomitéens medlemskommuner

/v. Sabina Rohde (10.00 – 10.10)

Punkter vedr. GudenåSystemets benyttelse

4. Orientering fra GudenåSamarbejdet – en aktør i Gudenåplanen (10.10 – 10.25)

/v. Gunhild Øeby Nielsen

5. Drøftelse af fartøjer og deres anvendelse (10.25 – 10.45)

/v. Majbritt Kjeldahl Lassen

6. Orientering om sejladsområdet 2024 og budgetforslag for sejladsområdet 2025 (10.45 – 10.55)

/v. Majbritt Kjeldahl Lassen

Gudenåkomitéen – øvrige punkter

7. Gensidig orientering om Gudenårelaterede emner og projekter (10.55 – 11.00)

8. Godkendelse af aktivitetsplan 2025 (11.00 – 11.05)

/v. Morten Horsfeldt Jespersen

9. Eventuelt (11.05 – 11.10)

/v. Rune Kristensen

Pause 11.10 – 11.30

Herefter møde i VOS Randers Fjord (11.30 – 12.15; separat dagsorden)

Frokost (12.15 – 13.00) m. landbrugets organisationer i Randers Fjordoplandet forud for dialogmødet i VOS regi. Se separat dagsorden for dialogmødet (kl. 13.00 – 14.30).

Oversigt over bilag

Nr.	Titel på bilag
1	Mail fra Gudenåkomitéens formand til Miljøminister og minister for ligestilling samt Minister for Grøn Trepert_18.09.2024
2	Minister for Grøn Trepert Jeppe Bruus` svar på din henvendelse vedr. Gudenåplanen og Grøn Trepert
3	UDKAST_Borgmesterorientering_Gudenåkomitéens arbejde 2024
4	Vandvandreruter_Belgien
5	Vandring i våd natur
6	Referat fra møde i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen_3. oktober 2024
7	Tilladelse og dispensation til restaureringsprojekt i Gudenåen mellem Tange og Bjerringbro
8	Opfølgende mail 18.09.2024 fra Gudenåkomitéens formand til folketingspolitikere der deltog i Gudenåplankonferencen 06.09.2024
9	Svar 23.10.2024 på opfølgende mail fra Komitéens formand til konferencedeltagende folketingspolitikere
10	Ny invasiv tangloppeart fundet i Gudenåsystemet

Punkt 1. Godkendelse af dagsorden og introduktion til området

Gudenåkomitéens møder placeres rundt om i medlemskommunerne. Denne gang afvikles mødet i Randers. Efter dagsordenens godkendelse giver Karen Lagoni introduktion til området i relation til opgaverne i Gudenåkomitéen med fokus på emner for dagens møde

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- dagsordenen til Gudenåkomitéens møde 29. november 2024 godkendes.

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 2. Orientering om Gudenåplanen samt evaluering af komitéens konference om Gudenåplanen 6. september 2024

Baggrund

Gudenåkomitéen arbejder med de store dagsordner ift. klimatilpasning, arealudnyttelse, naturgenopretning og biodiversitet – samlet set et landskab, der er til at leve i, leve af og leve med.

Komitéen arbejder for at udmønte dette i et storskalaprojekt for Gudenåen og Randers Fjord. For at komitéens vision ”Gudenåplanen” kan føres ud i livet, kræves politisk forankring. Gudenåkomitéen afholdt derfor 6. september 2024 en politisk konference om Gudenåplanen, hvis hovedformål var en politisk forankring af storskalaprojektet.

På mødet gives en orientering om Gudenåplanen, og Gudenåkomitéen evaluerer Gudenåplan-konferencens afvikling og udbyttet heraf.

Sekretariatets bemærkninger

Der er pr. 1. oktober 2024 ansat en projektleder med ansvar for Gudenåplanen. Projektlederen er pt. i gang med en hilse-på runde i medlemskommunerne. Målet er at nå rundt i alle otte medlemskommuner inden udgangen af 2024.

Der arbejdes i øjeblikket på at finde frem til den rigtige projektorganisering samt at få udarbejdet et projektkommissorium til endelig godkendelse i Gudenåkomitéens Embedsmandsgruppe (projektstyregruppe) inden udgangen af 2024. På mødet gives en status for hvor vi er i processen, samt det bedste bud på en overordnet procesplan.

Der er 29. oktober 2024 afholdt møde ml. Gudenåkomitéens Embedsmandsgruppe og Gudenåplanens følgegruppe – i mødet deltog også GudenåSamarbejdets netværkskoordinator. Følgegruppens repræsentanter er udvalgt så de favner fagligt alle fire strategiske indsatsområder. På baggrund af det afholdte møde konkluderes, at der er bred opbakning til arbejdet med Gudenåplanen i følgegruppen, og indspark fra opstartsmødet vil indgå i den kommende fase af projektplanlægningen. Komitéen præsenteres på mødet for de vigtigste input fra følgegruppen.

Evaluering af Gudenåkomitéens konference om Gudenåplanen 6. september 2024

Gudenåplan-konferencen er det hidtil største arrangement Gudenåkomitéen har stået bag, både i størrelse og i politisk spændvidde. Alt forløb som planlagt, og der var stor spørgelyst blandt konferencedeltagerne. Ud over at kunne stille spørgsmål fra salen, kunne der stilles spørgsmål til oplægsholderne/det politiske panel via appen mentimeter.

Konferencen sluttede med Gudenåkomitéen samlet på scenen til individuelle og afsluttende bemærkninger.

Opmærksomhed om og opfølgning på konferencen

I pejlemærkehæftet ”På tværs med vilje” angives der emnet ”synlighed, viden og indflydelse”, at man i denne funktionsperiode vil øge synligheden i medierne når der sker noget på enten komitéens/VOSens område fx ved pressemeddelelser eller ved at anvende sociale medier, samt have fokus på politisk interessevaretagelse overfor landspolitikere.

Ifm. konferencen blev der i flere medlemskommuner indrykket kronikker om visionen for Gudenåen og Randers Fjord i lokale medier, ligesom Komitéens formand havde et indlæg i Jyllands-Posten.

Umiddelbart efter konferencen blev der bl.a. fra flere af komitémedlemmernes op oplægsholdernes side af informeret om konferencen om Gudenåkomitéens ambitioner via diverse sociale medier.

Gudenåkomitéens formand fulgte 18. september 2024 landspolitisk op på konferencen ved at skrive til de deltagende folketingsmedlemmer samt minister for grøn trepart, Jeppe Bruus (henvendelsen til sidstnævnte og svaret herpå er bilagt dagsordenen). Gudenåkomitéen har derudover inviteret sig selv på besøg hos Folketinget Miljø-og Fødevarerudvalg – et tidspunkt herfor foreslås i et senere dagsordenspunkt. EU- parlamentariker Niels Fuglsang har i lokalaviser fulgt op på konferencen med en artikel, der omtaler Gudenåplanen er et fremragende eksempel på samarbejde, der giver mening.

Lokalpolitisk opfølgning på konferencen sker over for borgmestrene i Gudenåkomitéens medlemskommuner i det årlige orienteringsbrev (se senere dagsordenspunkt). I pejlemærkehæftet ”På tværs med vilje” angives, at synligheden blandt medlemskommunerne øges ved at der sørges for orienteringer på fagudvalgenes dagsordener. Dette vil være op til den enkelte kommune.

Foreløbig konferenceøkonomi

Udgifter til konference (lokale, forplejning, udarbejdelse af GudenåPlanens logo og grafiske identitet samt udgifter til oplægsholdere mm.) beløber sig pt. til 129.917,23 kr., og forventes ikke at ændre sig nævneværdigt. Diverse-posten på Gudenåkomitéens budget 2024, hvortil der bl.a. var afsat midler til konferencen, er på 110.000 kr.

Hertil kommer løn til medarbejdere, der har hjulpet Sekretariatet med planlægning/afvikling af konferencen.

Links

[Link til debatindlæg af Niels Fuglsang, MEP EU: ”Gudenåplanen er et fremragende eksempel på samarbejde, der giver mening”](#)

[Link til debatindlæg af Rune Kristensen, Gudenåkomitéens formand: ”Vi har en plan: Danmarks største, sammenhængende naturområde”](#)

Bilag

Bilag 1. Mail fra Gudenåkomitéens formand til Miljøminister og minister for ligestilling samt Minister for Grøn Trepert_18.09.2024

Bilag 2. Minister for Grøn Trepert Jeppe Bruus` svar på din henvendelse vedr. Gudenåplanen og Grøn Trepert

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning
- Gudenåkomitéen evaluerer den politiske konference 6. september 2024 om Gudenåplanen

Beslutning

Indstilling godkendt.

Gudenåkomitéen beder Gudenåplanens Følgegruppe om at give fagligt input til politiske ambitioner for hver af de 4 strategiske indsatsområder.

Punkt 3. Godkendelse af komitéens orientering om fremdriften af Gudenåkomitéens arbejde til Borgmestrene i Gudenåkomitéens medlemskommuner

Baggrund

Gudenåkomitéen rapporterer årligt til Borgmestrene i Gudenåkomitéens medlemskommuner om fremdriften i Gudenåkomitéens arbejdsområder.

Sekretariatets bemærkninger

Orienteringen har siden komitéen påbegyndte at holde Borgmestrene orienteret om komitéen arbejde i 2020 været i form af et brev, hvorfor der i 2024 også er udarbejdet et sådant. På mødet gennemgås udkast til den årlige orientering for 2024.

Bilag

Bilag 3. UDKAST_Borgmesterorientering_Gudenåkomitéens arbejde 2024

Indstilling

- Gudenåkomitéen godkender udkast til den skriftlig orientering til borgmestrene i Gudenåkomitéens medlemskommuner

Beslutning

Indstilling godkendt med enkelte tilføjelser.

Punkt 4. Orientering fra GudenåSamarbejdet – en aktør i Gudenåplanen

Baggrund

Gudenåkomitéen igangsatte i 2012 GudenåSamarbejdet med fokus på ”GudenåLandet som attraktivt sted at bo, bruge og besøge”. For at optimere Gudenåens og oplandets vækstpoterentialer, blev GudenåSamarbejdet fra 2016 skilt ud fra Gudenåkomitéen og flyttet til et Borgmesterforum støttet af en faglig styregruppe forankret i Gudenåkommunernes erhvervs- og udviklingsafdelinger.

Da både Gudenåkomitéen og GudenåSamarbejdet har fokus på Gudenåens benyttelse, er koblingen ml. Gudenåkomitéens og GudenåSamarbejdets Sekretariat tæt og komitéen får regelmæssigt en opdatering fra GudenåSamarbejdet. Med Gudenåkomitéens seneste helhedsorienterede vision om bl.a. et styrket friluftsliv i *Gudenåplanen*, er samarbejdet blevet forstærket.

På mødet orienterer GudenåSamarbejdets netværkskoordinator om de indledende tanke om GudenåSamarbejdets muligheder for at spille ind i Gudenåplanen.

Bemærkninger fra GudenåSamarbejdets Sekretariat

GudenåSamarbejdets faglige styregruppe vil bidrage til Gudenåplanen ud fra et ønske om at fremme bosætning, bæredygtig turisme og forretningsudvikling – eller med Gudenåkomitéens ord fra 2012 – at GudenåLandet bliver et godt sted at bo, bruge og besøge. En rig og ren natur samt gode faciliteter og god rekreativ infrastruktur er forudsætninger for at dette kan lykkes. Derfor bidrager GudenåSamarbejdet meget gerne, og det er skrevet ind som en del af GudenåSamarbejdets Handleplan for 2025.

GudenåSamarbejdets netværkskoordinator vil give eksempler på, hvordan GudenåSamarbejdet forventeligt kan bidrage til Gudenåplanen – fx ved at indgå dialog med friluftsrådets lokale repræsentanter, Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen, workshops for oplevelseserhverv, synergi i forhold til arbejdet med Jyllands Østkystplan m.v.

Link

[Link til Gudenåens tre kerneværdier og fire kernefortællinger](#)

[Link til aktuelt-siden på oplevgudenaa.dk](http://oplevgudenaa.dk)

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 5. Drøftelse af fartøjer og deres anvendelse

Baggrund

Gudenåkomitéen har som opgave at følge udviklingen i den rekreative anvendelse af vandsystemet og de vandnære arealer. På komitémøde 8. marts 2024 blev en opdateret tids- og procesplan for komitéens arbejde med sejladsområdet for resten af funktionsperiode, godkendt.

På indeværende møde behandles emnet ”Fartøjer og deres anvendelse” med følgende underemner:

- Outdoor er ”in” - nye brugergrupper, mere udeliv
- Drøftelse af fartøjstyper, størrelser, antal
- Forventningsafstemning – det er naturen, man bevæger sig i.

Sekretariatets bemærkninger

Gudenåen forbindes med sejlads og det i stigende grad. Da ikke blot er sejladsen, men også kreativiteten stiger, fik Gudenåkomitéen 23. juni 2023 som en optakt til drøftelser om Gudenåens fremtidige rekreative anvendelse en gennemgang af den nutidige rekreative benyttelse. Komitéen så eksempel på nyligt tilkomne sejladsaktiviteter og fartøjstyper.

Underemet ”Drøftelse af fartøjstyper, størrelser, antal”

En af måderne, komitéen følger udviklingen i den rekreative anvendelse af vandsystemet og de vandnære arealer på, er via Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen (herefter Brugerrådet), se punkt 7.

Komitéen udtrykte 21. juni 2024 ønske om at Brugerrådet kunne bruges mere aktivt. Det anbefales, at Brugerrådet på forårsmødet 2025 får til opgave at komme med kvalificerende input til en drøftelse i komitéen sommeren 2025 om underemet ”*Drøftelse af fartøjstyper, størrelser, antal*”.

Netop dette emne har tidligere haft Brugerrådets interesse (2019), da der over årene er oplevet en stigning i både mængden af både (især gæstebåde) og i bådenes størrelser. Selv om §7, 4 om registreringsordninger i Bekendtgørelse om ikke-erhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers giver mulighed for regulering heraf, er paragraffen aldrig anvendt.

Uagtet at diskussionen om sejladsbegrænsninger vurderedes svær, var Brugerrådet dengang enige om, at diskussionen burde tages. Følgende muligheder blev foreslået til fremtidig drøftelse:

- loft over antallet af gæstebåde
- begrænsning af størrelsen på nye både i systemet
- bestemmelse om hvor hurtigt bådene må kunne sejle/må kunne fremføres ved.

Sammensætningen af Brugerrådet er anderledes i indeværende funktionsperiode, Brugerrådet kunne følgelig drøfte emnet igen og udvide drøftelserne med en vurdering af nye fartøjstyper, og fremsende input til Gudenåkomitéens drøftelse.

Underemerne "Outdoor er "in" - nye brugergrupper, mere udeliv" samt "Forventningsafstemning – det er naturen, man bevæger sig i"

Gudenåplanen har et styrket friluftsliv som et af sine 4 strategiske indsatsområder. På Gudenåplan-konferencen 6. september 2024 fremgik det af oplæg fra Biodiversitetsrådet, at brug af naturen er ikke nødvendigvis står i modsætningsforhold til biodiversitet. Det er ikke umuligt at forestille sig et styrket friluftsliv i en Gudenådal med mere og bedre natur – men rent sejlads-mæssigt skal Gudenåen måske ikke kunne det hele alle steder til alle tider. Denne zoneringsdrøftelse tog komitéen indledningsvist hul på d. 17. november 2023. I arbejdet med Gudenåplanen kunne zoneringsplanlægningen ift. sejlads forfølges yderligere.

Der kommer løbende nye brugergrupper på vandet – i 2024 er *pump foils* set i Gudenåsystemet. En pump foil er et ikke-motoriseret småfartøj. Disse har jf. vandløbsloven ret til at færdes i Gudenåsystemet. Men da anvendelsesmetoden (opretstående, hurtigt pumpende bevægelse) afviger fra et traditionelt småfartøj som fx kano, kajak og robåd, er det et eksempel på en udfordrende fartøjstype/sejladsaktivitet – det kan måske være uegnet i områder hvor f.eks. windsurfing er forbudt (fuglebeskyttelseshensyn), selv om det ikke fremdrives af vinden. Baseret på udbredelsen af denne måde at bruge vandet på uden for GudenåSystemet må fartøjstypen forventes at blive set i stigende grad i GudenåSystemet.

Ønskerne til hvad et vandløb og et vandsystem skal kunne er mange – også rekreativt set. I 2024 har sejlene i Horsens, Silkeborg og Randers kommuner givet udtryk for udfordringer med vandløbets beskaffenhed ift. sejladsaktivitet. Der ønskes en hyppigere grødeskæring og/eller fysisk uddybning, da vandløbsvedligeholdelse forventes at have til formål at sikre en sejrende. Men formålet med vandløbsvedligeholdelse er at sikre en strømmende. Dertil kommer, at alle tiltag i vandløb skal have en naturforbedrende karakter. Entydig kommunikation til de sejlene ift. hvad kommunerne skal/ikke skal ift. vandløbsvedligeholdelse kan bidrage til en forventningsafstemning, og anbefales derfor.

Naturen er dynamisk og foranderlig. Et eksempel på forventningsafstemning til inspiration af hvad man kan forvente ved færdsel i vandnær natur, er de flamske "Vandvandreruter" (bilagt). Med fokus på "vådt er godt" i både tekst og billeder formidles her friluftsliv helt tæt på vand og vådområder i samlet i en stor geografi. Der har været et enkelt formidlingstiltag i relation til muligheden for positive oplevelser med våd natur for Gudenåens naturbrugere.

Link

[Direkte link til referat fra møde i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen 16. maj 2019](#)

Bilag

Bilag 4. Vandvandrerruter_Belgien ([dette dokument kan også downloades via Natuurpunt](#))

Bilag 5. Vandring i våd natur

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen drøfter sagen

Beslutning

Indstilling godkendt.

Gudenåkomitéen ønsker input fra Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen til emnet.

Punkt 6. Orientering om sejladsområdet 2024 og sejladsbudget 2025

Baggrund

Gudenåkomitéen har som opgave at følge udviklingen i den rekreative anvendelse af vandsystemet og de vandnære arealer.

Sekretariatets bemærkninger

En af de måder, komitéen orienterer sig om vandsystemets rekreative udnyttelse på, er at høre fra Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen (herefter Brugerrådet) og fra udlejere med langturskoncessioner.

Sekretariatet indkalder derfor årligt udlejere m. langturskoncessioner til ikke-motoriseret udlejningssejlads til et årligt dialogmøde forud for sejlads sæsonen. Da der hverken var indmeldt emner til drøftelse fra udlejerne eller Gudenåkommunerne, blev mødet aflyst. Efter sejlads sæsonen opstod der behov for et dialogmøde blandt flere udlejere m. langturskoncessioner med Horsens Kommune (16.09.2024), hvortil sekretariatet koordinatør blev indbudt til at deltage.

Baggrunden for behovet for dialogmødet var dels passageforholdene v. Bredstenbro og dels fordi den smag som 2024 har givet på en vådere fremtid gav anledning til drøftelse af å/brink vedligeholdelse og klimatilpasning af pladserne. Kanoudelejerne ønskede bl.a. oftere grødeskæring og inddragelse ift. grødeskæringstidspunkt. Horsens Kommune oplyste, at oftere og mere grødeskæring ikke var muligt, da evt. grødeskæring skal være naturforbedrende – hvilket det ikke vurderes i pågældende tilfælde.

Dialogmødet mundede ud i 3 konkrete ønsker: 1) En fremtidig koordinering af grødeskæring af Gudenåen i Hedensted/Horsens Kommune, 2) gennemsejling i Horsens Kommune m. deltagelse af kommunale medarbejdere og udlejere forud for sæsonen, 3) undersøgelse af muligheden for etablering af nødløsning v. høj vandstand ved Bredstenbro, da broen er svært at passere under ved høj vandstand.

Brugerrådet holder 2 årlige møder placeret på hver sin side af sejlads sæsonen (referat fra brugerrådsmøde d. 3. oktober 2024 er bilagt til orientering). Til komitéen fremhæves især fra dette møde:

- Vandstand, Gudenåens farbarhed og passage under broer samt faciliteternes generelle brugbarhed har været et emne for mange i løbet af det rekordvåde år 2024.
 - Der ønskes en form for kommunalt beredskab (fx grus, flis eller lign. på pladserne)
 - Der ønskes et kommunalt fokus på klimatilpassede faciliteter.

Gudenåkomitéens opdaterede tids- og procesplan for sejladsområdet har netop ”Faciliteter” på som emneoverskrift til komitéens første møde i 2025, med underemnerne : *Gudenåen er ikke sammenhængende system * Spærringer giver (ofte) overbæring * Isætningssteder for nogen – ikke alle * Sammenhæng i (klimatilpassede) faciliteter * Udkast til fælles politik vedr. faciliteter.*

Udlejningssejladss og aktører på udlejningsområdet 2024

I 2024 blev der solgt 2 virksomheder med tilladelse til udlejningsvirksomhed.

Tørring Kanouudlejning blev solgt til den eksisterende aktør Silkeborg Kanocenter. Salget skete med virkning i 2024 (ny tilladelse til udlejningsvirksomhed udstedt). Samlet set råder denne aktør dermed over 419 af de i alt 725 langturskoncessioner, der er i brug (svarende til 57,8%).

Gudenå Camping og Kanouudlejning i Brædstrup er efter sejladssæsonen blevet solgt til en aktør, der ikke tidligere har bedrevet kanouudlejningsvirksomhed i GudenåSystemet. Den nye ejer kan ansøge om tilladelse til udlejningsvirksomhed fra 2025 og frem.

Gæstesejladss

Sejladsbekendtgørelsen stiller krav om registrering af gæstefartøjer på strækningen Tørring-Klostermølle, samt krav om registrering af motoriserede gæstefartøjer nord for denne strækning.

Salget af gæstemærker til motoriserede fartøjer var ved dagsordenens udsendelse 1071 styk. Selv om salget forsætter året ud, forventes det pt. ikke at tangere rekordåret 2020 (>1.300 gæstemærker).

Salget af gæstemærker til ikke-motoriseret sejladss på strækningen Tørring-Klostermølle er begrænset til 50 pr. uge og der er altid udsolgt i hovedsæsonen (16. juni – ultimo august). Det dårlige sommervejr sænkede hastigheden af salget. Årssalget forventes at ligne tidligere år (~ 770-780) – året foreløbige salg af gæstemærker til ikke-motoriseret sejladss er 745 stk.

Disponering af sejladssmidlerne for 2025 – budgetforslag

Indtægter: De faste indtægter fra sejladssområdet kommer fra gebyr for motorbådsregistreringer, salg af gæstemærker til ikke-motoriseret sejladss på Gudenåens sydligste trækning samt koncessionsgebyrer. Koncessioner til udlejningsvirksomhed i 2025 estimeres til at være på niveau med 2024 niveau.

Der er derudover overførte midler fra tidligere budgetår, som øremærkes ny version af hjemmesiden sejladsspaagudenaen.dk.

Udgifter: Koordinatorens løn er fremskrevet til 2025 niveau (inkl. teknologileje og overhead) og det estimeres, at 50% af koordinatorens arbejdstid bruges på sejladssområdet – en udgift på 510.000 kr.

Mens GDPR IT-relaterede udgifter, udgifter fra kommunernes DPO-forpligtigelser i relation til sejladsshjemmesiderne, GDPR tjek vedr. IT-firmaerne datasikkerhed, sikkerhedscertifikatfornyelse samt udgifter til WCAG er sat en smule ned ift. 2024, holdes driftsomkostninger for sejladsspaagudenaen.dk på pga. SLA). Ny post 2025 er

35.000 kr. til servers og disses drift til 2 kanosites, da det grundet omstrukturering ved IT-firmaet bag løsningerne ikke længere er muligt at *hoste* kanosites gratis her længere (interne servers afhændet).

Budgetforslag 2025 Sejladsområdet	Udgifter	Indtægter
Lønudgifter – koordinator	510.000	
Lønudgifter - kommunale medarbejdere	0	
www.sejladspaagudenaen.dk - drift og support	130.000	
www.sejladspaagudenaen.dk - udvikling	40.000	
GudenåSkyen - drift og support	40.000	
GudenåSkyen – udvikling	40.000	
GæsteSkyen - drift og support	40.000	
GæsteSkyen – udvikling	20.000	
GDPR relaterede udgifter (alle sejladssider)	30.000	
Sikkerhedscertifikater	20.000	
WCAG-tilpasninger (sejladspaagudenaen.dk)	5.000	
WCAG-tilpasninger (GudenåSkyen og GæsteSkyen)	5.000	
Server til kanosites, inkl. drift og support	35.000	
Grafisk konsulent (kortfoldere og tryk)	50.000	
Årlig udgift til betalingsmoduler	10.000	
Mødeafholdelse	20.000	
Ydelse til økonomikonsulent	20.000	
Ydelse til GIS-konsulenter	0	
Øremærket side til erstatning for sejladspaagudenaen.dk	508.200	
Juridisk bistand	0	
Diverse	0	
Henlagt fra 2024		600.000
Gebyr på bådregistrering		600.000
Gebyr på ikke-motoriseret gæstesejlad		55.000
Gebyr på udlejningskoncessioner		268.200
I alt	1.523.200	1.523.200

Bilag

Bilag 6. Referat fra møde i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen_3. oktober 2024

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen om sejladsområdet 2024 og sejladsbudget 2025 til efterretning

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 7. Gensidig orientering om Gudenårelaterede emner og projekter

Baggrund

Punktet har til formål at holde kommunerne indbyrdes opdaterede om lokale vandstandsudfordringer, klimatilpasningstiltag, naturgenopretningsprojekter, regulativrevisioner o.lign.

Bemærkninger fra Horsens

Vestbirk projekt afventer forsat Klagenævnets afgørelse.

Bemærkninger fra Skanderborg og Silkeborg Kommune

Risikoområde "Himmelbjergsøerne". Kystdirektoratet har med ophæng i EU's oversvømmelsesdirektiv opdateret den nationale screening og identificeret nye områder med risiko for oversvømmelser. Antallet af risikoområder er steget fra 27 til 51 områder.

For første gang er et område i Skanderborg og Silkeborg Kommune blevet udpeget som risikoområde. Området omtales som "Himmelbjergsøerne" og dækker området fra Mossø til og med Silkeborg Langsø. Der skal udarbejdes en risikoplan for området, der beskriver hvordan man fra kommunalt hold vil forholde sig til oversvømmelser på kort og lang sigt inden for temaerne: Forebyggelse, beredskab, reparation.

Risikostyringsplanen skal vedtages og afleveres til Kystdirektoratet senest 22. oktober 2027.

Skiltning til sejlene. Silkeborg og Skanderborg har hjemtaget opgaven med skilte og deres placering i vand og vil i den forbindelse forsøgsvist lade skiltene sidde vinteren over.

Bemærkninger fra Viborg Kommune

Naturgenopretningsprojekt i Gudenåen. Danmarks Center for Vildlaks og Viborg Kommune har på baggrund af en donation fra Niels Due Jensen og en anlægsbevilling fra Viborg Byråd etableret et partnerskab om udarbejdelse af detailprojektering for et naturgenopretningsprojekt for Gudenåens hovedløb mellem Tangeværket og Bjerringbro, samt gennemførelse af mindre 3 restaureringstiltag på samme strækning i Gudenåen. Formålet er at forbedre forholdene for fisk på strækningen (mulighed for gydning for laksefisk, opvækstområder og standpladser for fisk). De fysiske ændringer i vandløbet vil ligeledes være til gavn for den gunstige bevaringsstatus for Bæklampret, Havlampret, Flodlampret, og Grøn kølleguldsmed. Projekt vil ikke være til hinder for udførelsen af et eventuelt større genopretningsprojekt af Gudenåen. Tilladelse og dispensation til restaureringsprojekt i Gudenåen mellem Tange og Bjerringbro er bilagt til orientering

Rekreative forbedringer. Viborg Kommunes projekt ved Åpromenaden går planmæssigt fremad, og forventningen er, at man er færdig i starten af november med madpakkehus,

toiletbygning/omklædning og sauna. Derudover er Viborg startet op på etablering af Uderum Tange og forventer at være færdige inden jul. Det er bålhytte, toilet, handicaptolet, 6 shelters, heraf to m. handicapadgang.

Bemærkninger fra Randers Kommune

Som en integreret del af byudviklings-projektet Flodbyen har "Justesens Plæne" i 2023-2024 gennemgået en betydelig opgradering. Området er anlagt med fokus på tilgængelighed. Alle stier er farbare med kørestole, legepladsens karrusel og trampolin kan benyttes med kørestol, og der er handicaptolet.

Adgangsforhold til afhentning af udlejningsfartøjer er ligeledes forbedret.

Et 1,5 m højt dige med sti på toppen går gennem området. Diget vil sammen med den kommende Klimabro og resten af Klimabåndet i fremtiden beskytte Randers midtby mod oversvømmelser under stormflod.

Bemærkninger fra Gudenåkomitéens Sekretariat

Folketingets Miljø- og fødevarerudvalg planlægger studietur til Gudenåen. Som en opfølgning på konferencen om Gudenåplanen fremsendte Gudenåkomitéens formand en opfølgende mail til de deltagende folketingspolitikere (bilagt). I et retursvar til Gudenåkomitéen blev der gjort opmærksom på, at udvalget og departementet var ved at planlægge studietur til Gudenåen og Tange sø for Minister for grøn trepart, Jeppe Bruus (bilagt). Gudenåkomitéen kunne i den forbindelse blive kontaktet.

Ny art identificeret i Gudenåen. Som en del af "natur og miljø" fokuspunktet "natur og miljø" i pejlemærkehæftet "På tværs med vilje" angiver Gudenåkomitéen at ville følge udbredelsen af invasive arter i Gudenåsystemet og vurdere mulige indsatser. Sekretariatet gør opmærksom på, at der er fundet en ny, invasiv tangloppetart i Gudenåen (artikel bilagt).

Oplæg for kongekomiteen om Gudenåkomitéen og Gudenåplanen. I pejlemærkehæftet "På tværs med vilje" angives til emnet "synlighed, viden og indflydelse", at man i denne funktionsperiode vil initiere erfaringsudveksling med tværkommunale fora i Danmark (Kongekomiteen, Storå-Komiteen, Limfjordsrådet og KIMO Danmark).

Gudenåkomitéens Sekretariatschef gav 31. oktober 2024 et oplæg om Gudenåkomitéen og Gudenåplanen for Kongekomiteen. Kongekomiteen er et tværkommunalt samarbejde ml. Kolding, Vejen og Esbjerg kommuner. Komiteens fokus er at styre Kongeåens vandløbssystem og de vandløbsnære arealer sådan, at der værnes om områdets dyre- og planteliv under hensyntagen til afvandingsbehov og klimaændringer.

Oplæg på seminar ”Fremtidens klimatilpasning – hvordan kommer vi i gang med at arbejde med nye anvendelser”, 7. november 2024”. Som en del af det Det Nationale Netværk for Klimatilpasnings strategiske indsats for langsigtet arbejde med klimatilpasningen, gav Gudenåplanens projektleder et oplæg. Man var bl.a. interesseret i at om det at arbejde på tværs af flere kommuner, herunder den proces der ligger i udfordringerne ikke bare kan løses med pumper og anlægsteknik, men at der skal arbejdes med nye anvendelser.

Bilag

Bilag 7. Tilladelse og dispensation til restaureringsprojekt i Gudenåen mellem Tange og Bjerringbro

Bilag 8. Opfølgende mail 18.09.2024 fra Gudenåkomitéens formand til folketingspolitikere der deltog i Gudenåplankonferencen 06.09.2024

Bilag 9. Svar 23.10.2024 på opfølgende mail fra Komitéens formand til konferencedeltagende folketingspolitikere

Bilag 10. Ny invasiv tangloppeart fundet i Gudenåsystemet

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Indstilling godkendt.

Punkt 8. Godkendelse af aktivitetsplan 2025

Året 2025 er sidste år i indeværende funktionsperiode for Gudenåkomitéen/VOS Randers Fjord. Året bliver aktivitetsrigt bl.a. på grund af ændringerne i VOSens opgave som følge den politiske vedtagelse af den grønne trepart. Sekretariatet følger derfor følgende aktiviteter til årshjul 2025:

Møde i VOS Randers Fjord

Dato: 17. januar 2025

Sted: Viborg Rådhus, Prinsens Alle 5, 8800 Viborg. Lokale M5.

Forslag til dagsordenspunkter på VOS Randers Fjord dagsordenen

Godkendelse af dagsorden

Drøftelse af sammensætning af den nye lokale trepart for Randers Fjord

Drøftelse af vedtægter for den nye lokale trepart for Randers Fjord

Beslutning vedr. materiale til medlemskommunernes udvalgsbehandling af den nye lokale trepart for Randers Fjord

Eventuelt

- **Møde i Gudenåkomitéen**

Dato: fredag d. 7. marts 2025 (halvdagsmøde)

Sted: Silkeborg

Forslag til dagsordenspunkter på Gudenåkomitéens dagsorden

Godkendelse af dagsorden og introduktion til området

Gudenåplanen

Sejlsdområdet (punktet fra tids- og procesplanen)

Orientering om regnskab for Gudenåkomitéen og sejlsdområdet 2024

Gensidig orientering om Gudenårelaterede emner og projekter

Godkendelse af aktivitetsplan

Eventuelt

- **Møde i Lokal Trepert - Randers Fjord**

Dato: fredag d. 9. maj 2025 (heldagsmøde, evt. indvielse af kvælstofvådområde v.

Korreborg Bæk sammen med Viborg Kommunes udvalg/udvalgsformand)

Sted: Viborg

- **Møde i Gudenåkomitéen**

Dato: fredag d. 13. juni 2025 (heldagsmøde, inkl. 2 times besigtigelse i Tørring/Uldum kær).

Sted: Hedensted

- **Møde med Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg**

Dato: uge 25/uge 26

Sted: Christiansborg

- **Møde i Lokal Trepert - Randers Fjord**

Dato: fredag d. 12. september 2025 (halvdagsmøde, udvides evt. m. sejlads i Randers yderfjord)

Sted: Norddjurs eller Randers

- **Møde i Gudenåkomitéen**

Dato: fredag d. 31. oktober 2025 (halvdagsmøde)

Sted: Favrskov

Ud over disse aktiviteter, planlægges der med et møde med GudenåPlanens Følgegruppe. Tidspunktet herfor planlægges senere.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at:

- Gudenåkomitéen godkender årshjul 2025
- Gudenåkomitéen drøfter forslag til punkter til årets 2 første møder i 2025

Beslutning

Indstilling godkendt med den ændring, at der skal findes en ny mødedato for årets første møde.

Punkt 9. Eventuelt